

Sygn. akt V CSK 413/16

POSTANOWIENIE

Dnia 28 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z wniosku J. S.

przy uczestnictwie O. K.

o stwierdzenie nabycia spadku po A. S. ,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 grudnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Okręgowego w Ś.

z dnia 7 kwietnia 2016 r., sygn. akt II Ca (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od uczestnika postępowania na rzecz

wnioskodawcy kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych

tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W niniejszej sprawie uczestnik wniósł skargę kasacyjną, a jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania wskazał na potrzebę wykładni art. 952 § 1 k.c. w dwóch aspektach. Po pierwsze, wskazał na konieczność świadomości świadków testamentu, że pełnią taką funkcję. Zgodzić się trzeba, że w tej kwestii można bronić różnych poglądów. W tej sprawie oświadczenie ostatniej woli zostało wyraźnie skierowane do świadków i choć nie miało formy solennej, zostało wyrażone w trakcie rozmowy ze świadkami, to było zdecydowane i jednoznaczne. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, gdy brak rozbieżności, świadkowie nie muszą być specjalnie wezwani do pełnienia tej funkcji. Dodać trzeba, że wątpliwy mógłby być przypadek, gdyby oświadczenie woli nie było adresowane do świadków, ale by je słyszeli i pamiętali - też byłiby wówczas świadkami testamentu, ale stanowisko dominujące w orzecznictwie jest tu odmienne. Natomiast w takim przypadku, jak ten w niniejszej sprawie, gdy osoby były wyraźnie adresatami oświadczenia ostatniej woli, aktualnie brak rozbieżności w orzecznictwie, choć była dawniej. Drugi aspekt wykładni art. 952 § 1 k.c. sprowadza się do tego, czy można mówić o spełnieniu przesłanki obawy rychłej śmierci, uzasadniającej sporządzenie testamentu ustnego, gdy testator, świadom sytuacji, bo sam będący lekarzem, odmawia udania się do szpitala, oraz do oceny, czy rzeczywiście zachodziła niemożność sporządzenia testamentu holograficznego. Te okoliczności dotyczą konkretnego stanu faktycznego, a nie powodują abstrakcyjnej potrzeby wykładni art. 952 § 1 k.c. Mogą one być co najwyżej podstawą skargi kasacyjnej, lecz już nie uzasadniają przyjęcia jej do rozpoznania. Podobnie należy ocenić wskazywaną w skardze trzecią okoliczność mającą uzasadnić przyjęcie skargi do rozpoznania - naruszenia prawa procesowego.

W skardze kasacyjnej wniesionej w niniejszej sprawie nie została wykazana żadna z okoliczności wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., dlatego Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

jw